

dr hab. Magdalena Hlawacz, prof. UO
Instytut Sztuk Wizualnych
Wydział Sztuki
Uniwersytet Opolski

Ocena pracy doktorskiej, dorobku artystycznego i dydaktycznego mgr Marzeny Bobrzeckiej w przewodzie doktorskim, w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie *sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki*, wszczętym przez Radę Dyscypliny Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu

Podstawowe informacje

Pani Marzena Bobrzecka jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz na kierunku *Wzornictwo Przemysłowe* oraz Wydziału Ceramiki i Szkła na specjalności *Sztuka i wzornictwo ceramiki*, gdzie uzyskała tytuł magistra sztuki. Dyplom magisterski obroniła w Pracowni Projektowania Ceramiki Artystycznej prof. nadzw. Grażyny Płocicy oraz w Pracowni Projektowania Ceramiki w Architekturze prof. nadzw. Gabriela Palowskiego. Wykonała także aneks w Pracowni Malarstwa prof. zw. Mariana Wołczuka.

W roku 2012 uzyskała tytuł licencjata na kierunku *Kulturoznawstwo*, na Wydziale Humanistycznym Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

W latach 2012–2014 jako doktorantka studiów III stopnia na Wydziale Ceramiki i Szkła, realizowała pracę doktorską *Autorska ceramika unikatowa inspiracją do projektowania innowacyjnych wzorów seryjnej produkcji dywanów*, której promotorką jest dr hab. Bożena Sacharczuk, prof. uczelni, a opiekunem przemysłowym mgr Katarzyna Bukowiecka.

Na realizację rozprawy doktorskiej autorka otrzymała Stypendium Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2018–2022) w programie stypendialnym *Doktorat Wdrożeniowy, II edycja*. Głównym założeniem doktoratu wdrożeniowego jest przygotowanie rozprawy doktorskiej, która pomoże funkcjonować przedsiębiorstwu. W przypadku pani Marzeny Bobrzeckiej celem było usprawnienia działania przedsiębiorstwa AxPro Carpets Sp. z o.o., a od 2021 przedsiębiorstwa Agnella Brintons Sp. z o.o.

Ocena dorobku twórczego i aktywności artystycznej

Marzena Bobrzecka jest artystką interdyscyplinarną, pracującą w różnych mediach, na pograniczu odmiennych dyscyplin artystycznych. Jej działalność artystyczna koncentruje się przede wszystkim na ceramice i tkaninie artystycznej, ale korzysta ona również z mediów cyfrowych. Autorka zgłębia technologię i tajniki sztuki ceramicznej i tkackiej, aby w twórczy sposób wykorzystać wzajemnie ich materialność. Jej prace przechodzą z jednego medium w drugie, wzajemnie się uzupełniając i wywołując transpozycję wrażeń.

W pracach wyraźny jest ich interdyscyplinarny charakter, ale równie istotne są jednostkowe aspekty właściwe dla każdego z wykorzystywanych mediów artystycznych.

Działalność artystyczna, projektowa oraz naukowa Marzeny Bobrzeckiej świadczy o aktywności doktorantki i znajduje potwierdzenie w wystawach indywidualnych i zbiorowych, licznych projektach wzorniczych, a także publikacjach, konferencjach, warsztatach czy plenerach.

Dorobek pracy artystycznej można uznać za znaczący – 5 wystaw indywidualnych, blisko 40 wystaw zbiorowych, kilkanaście projektów wzorniczych do wnętrza użyteczności publicznej, projekty wzornicze realizowane indywidualnie w latach 2021–2022 na zlecenie firmy Brintons Agnella oraz udział w kilkudziesięciu realizacjach zbiorowych, obejmujących projekty dywanów oraz adaptację projektów dla określonych potrzeb technologicznych.

Wystawy indywidualne to w większości prezentacje krajowe, m.in.: *Sprzecznosci i spójności. Powrót do korzeni*, Ratusz – Krościenko nad Dunajcem, 2021; *Spójności i sprzecznosci*, Miejska Galeria Sztuki w Limanowej, 2021; *Remisja. Oczekiwanie*, Wyższa Szkoła Humanistyczna we Wrocławiu, 2020; *Raport wzoru/Repeat pattern*, Centrum Aktywności Twórczej w Ustce, 2019; *Rezonans z materią*, Centrum Inicjatyw Artystycznych, Wrocław 2014.

Wśród wystaw zbiorowych krajowych i zagranicznych warto zwrócić uwagę na następujące ekspozycje: *Struktura linii*, Wystawa twórczości projektantek Brintons Agnelli w ramach Agnella Rug Show, Białystok 2022; *Forgetting Room Extended*, Las Laguna Art Gallery, USA 2021; *Kobiety siłą, kobiety pięknem, kobiety w designie!*, Łódź Design Festival – LEPIEJ 2.0, Międzynarodowe Centrum Sztuki w Łodzi, 2021; *Chasing the Bluebird*, Art Gallery 118, USA 2021; *Black 'n White!*, Pocket Star Gallery, Grecja 2021; *Agnella Rug Show 2022*, siedziba firmy Brintons Agnella, Białystok; *II Międzynarodowe Triennale Grafiki w Cieszynie 2021*; *LOCK DOWN 2020 PATA*, Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi 2020; *Circle 2020*, CICA Museum, Korea Południowa 2020; *Mały format*, Wystawa prac członków ZPAP Okręgu Krakowskiego, Galeria Raven, Kraków 2022; *Final Show 2*, Galeria KOBRO, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, 2019; *Alchemicum* – wystawa prac studentów Międzywydziałowych Studiów Doktoranckich Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, Aula ASP, Wrocław 2019; Wystawa prac studentów i pedagogów z okazji 70-lecia Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu 2016/2017; Wystawa finalistów II Międzynarodowego Festiwalu dobrych projektów *Wroclove Design* 2014.

Znaczną część dorobku twórczego Marzeny Bobrzeckiej stanowią projekty wzornicze, wynikające ze współpracy Autorki z wiodącymi producentami z branży przemysłu włókienniczego.

W ramach współpracy z firmą Kowary AxPro Carpets zrealizowana w latach 2018–2021 projekty wzornicze dywanów dla wielu luksusowych hoteli w kraju i zagranicą, m.in.: Courtyard by Marriott Luton, Wielka Brytania; Grand Hotel Cirta, Algieria; Grand Hotel Kempinski, Ryga, Łotwa; Hotel Copernicus Toruń, Polska; Hotel Devin, Bratysława, Słowacja; Hotel Magnus Resort, Bystra, Bielsko-Biała, Polska; Hyatt Hôtel Du Palais Biarritz, Francja; Mövenpick Hotel Stuttgart, Niemcy; Royal Windsor Warwick Brüssel, Belgia; Sofitel Wrocław Old Town Hotel, Polska czy The Landmark London, Wielka Brytania.

Warto nadmienić, że firma Kowary AxPro Carpets jest to najstarszy w Polsce i jeden z najstarszych na świecie markowych producentów wykładzin i dywanów. To firma z tradycjami sięgającymi 1854 roku, plasująca się w czołówce producentów dywanów i wykładzin i posiadająca niekwestionowaną pozycję na rynku międzynarodowym. Produkty firmy zdobią wnętrza luksusowych hoteli, pałaców, muzeów, statków pasażerskich oraz znajdują się w budynkach najwyższych urzędów państwowych.

Marzena Bobrzecka w latach 2016–2021 pełniła funkcję projektantki i doradczynie w dziale projektowym AxPro Carpets. Opracowywała autorskie wzory, dostosowywała wzory do określonych potrzeb technologicznych, a także zajmowała się kontrolą i weryfikacją wzorów przygotowanych do produkcji.

Od roku od 2021 mgr Marzena Bobrzecka współpracuje z Brintons Agnella z Białegostoku, jednym z największych producentów wykładzin wełnianych na świecie. Zakres tej działalności na stanowisku

creative designer jest szeroki i obejmuje procesy od etapu projektowego, poprzez współpracę z klientem, próby technologiczne, współpracę przy opracowywaniu nowych palet kolorystycznych, nadzór nad poprawnością wybarwień, aż po tworzenie autorskich kolekcji wzorniczych w zakresie projektowania dywanów i wykładzin.

Doktorantka stale podnosi swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w branżowych seminariach, warsztatach, szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych, reprezentowanie firmy na targach, spotkaniach z klientami, stałą obserwację i analizę najnowszych trendów we wzornictwie, opiekę merytoryczną nad osobami odbywającymi staże i praktyki w firmie oraz współpracę w tworzeniu strategii rozwoju oferty wzorniczo-handlowej.

Potwierdzeniem jakości pracy twórczej Marzeny Bobrzeckiej są także przyznane jej stypendia artystyczne i naukowe, m.in.: Stypendium Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w programie Doktorat Wdrożeniowy, II edycja, 2018–2022; Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w programie Kultura w sieci, 2020; Stypendium Prezydenta Wrocławia dla osób zajmujących się twórczością artystyczną oraz upowszechnianiem kultury, 2020; Stypendium Stowarzyszenia Autorów ZAiKS z Funduszu Popierania Twórczości ZAiKS, 2021.

Wart uwagi jest także czynny udział Doktorantki w krajowych i międzynarodowych sympozjach i konferencjach naukowych, które wskazują na interdyscyplinarność jej pracy artystycznej i naukowej. Należą do nich m.in.: Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Wnętrze Zewnątrz. Przestrzeń wspólna (Interior Exterior. Common space)*, Wyższa Szkoła Humanistyczna we Wrocławiu, 2019; Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Design – teoria, praktyka, interpretacje*, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 2019; Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Ciało, społeczeństwo, duchowość. Dynamika współczesnych zależności*, Instytut Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, 2019; XII Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa TYGIEL 2020, Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL, 2020; Seminarium naukowe Art&Science, Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu, 2021.

Marzena Bobrzecka uczestniczyła także w miesięcznej rezydencji artystycznej w Centrum Aktywności Twórczej w Ustce, w ramach programu artist-in-residence, organizowanej przez Bałtycką Galerię Sztuki Współczesnej w Słupsku.

Pełny spis aktywności twórczej Doktorantki znajduje się w przedłożonej dokumentacji przewodowej.

Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego w obszarze sztuki

Od roku 2019 Marzena Bobrzecka była związana dydaktycznie z dwiema wrocławskimi uczelniami – Akademią Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta (2018–2022) oraz Wyższą Szkołą Humanistyczną (2020–2021).

Praktyka dydaktyczna w pracowni prof. Bożeny Sacharczuk we wrocławskiej akademii obejmowała przedmioty takie jak *Działania eksperymentalne z elementami technologii*, *Autorskie eksperymenty technologiczne*, prowadzone dla studentów I i II stopnia na kierunku *Sztuka i Wzornictwo Ceramiki*.

Tematyka prowadzonych przez Doktorantkę zajęć obejmowała przede wszystkim zagadnienia związane z procesami technologicznymi tworzenia szkliv, surowcami wchodzącymi w skład szkliv, metodami ich przygotowania i zastosowania, a także metodami wypalów ceramiki.

Doktorantka przeprowadziła zajęcia z wykorzystaniem opracowanych samodzielnie materiałów dydaktycznych brała aktywny udział w semestralnych i końcowych przeglądach prac technologicznych na poziomie licencjackim i magisterskim, a także wspierała merytorycznie studentów w ramach zajęć praktycznych.

Jak pisze w swojej dysertacji: *W pracy dydaktycznej istotna jest dla mnie otwarta życzliwa postawa, pobudzenie ciekawości i zaangażowania oraz przekazywanie treści w sposób zrozumiały i interesujący. Staralam się prowadzić zajęcia w sposób uporządkowany, konsekwentny i logiczny, zachęcając do interakcji i stawiania pytań. Zwracam uwagę na szacunek do materiałów i narzędzi pracy oraz bezpieczeństwo i higienę pracy. Uważam, że wartości te procentują w późniejszej indywidualnej praktyce artystycznej i projektowej studentów. Myślę, że to przekonująca postawa dydaktyczna.*

Zajęcia prowadzone w Wyższej Szkole Humanistycznej we Wrocławiu, na studiach podyplomowych na kierunku Wnętrza & Design, posłużyły Doktorantce na pogłębienie praktyki dydaktycznej oraz skonfrontowanie wiedzy i umiejętności praktycznych nabytych w praktyce zawodowej, jak i indywidualnej pracy projektowej.

Marzena Bobrzecka pracowała głównie ze studentami specjalności *architektura wnętrz*, zwracając uwagę na indywidualny potencjał i zainteresowania studentów, które mogą ukierunkować i wzmocnić ich możliwości w szerokiej, konkurencyjnej branży.

Tematyka prowadzonych zajęć obejmowała zagadnienia związane z projektowaniem wnętrz użyteczności publicznej, dotyczyła m.in.: aspektów ekonomicznych, ekologicznych, kulturowych i społecznych w projektowaniu; teorii i typologii przestrzeni publicznych; kreatywnego kształtowania przestrzeni; wykonywania projektu cyfrowego; realizacji technicznej i dokumentacji realizacyjnej; specyfiki różnych typów realizacji/współpracy z inwestorami i biurami projektowymi, a także obsługi cyfrowych narzędzi i programów do tworzenia wizualizacji i koncepcji aranżacyjnych.

Ocena koncepcji i realizacji pracy doktorskiej

Mgr Marzena Bobrzecka poddała ocenie pracę pt. *Autorska ceramika unikatowa inspiracją do projektowania innowacyjnych wzorów seryjnej produkcji dywanów*, która obejmuje swoim zakresem zaprojektowanie i przedstawienie w celu wdrożenia do produkcji autorskich dywanów dla producenta Brintons Agnella. Doktorantka opracowała kolekcję autorskich wzorów *Merge line* oraz zrealizowała pracę artystyczną *Pixx-line*.

Z uwagi na wdrożeniowy charakter pracy doktorskiej głównym celem autorki było przygotowanie rozprawy, która pomoże funkcjonować przedsiębiorstwu. W przypadku pani Marzeny Bobrzeckiej celem było usprawnienie działania przedsiębiorstwa Agnella Brintons. Wszystkie opracowane wzory, przeznaczone do wdrożenia przez firmę Brintons Agnella stanowią, zgodnie z wymogami programu ministerialnego „Doktorat Wdrożeniowy II”, przedłożone do oceny dzieło doktorskie.

Główną część pracy stanowiło przygotowanie wzorów, które zostaną wykorzystane do seryjnej produkcji dywanów. Doktorantka, na bazie autorskich szkliw i eksperymentów w obszarze ceramiki, przygotowała serię projektów abstrakcyjnych deseni, które posłużyły jako wzory dywanów. Podczas realizacji tego zadania przed twórczynią stawały nie tylko wyzwania technologiczne, ale także ideowe, koncepcyjne. Należy zauważyć, że z dużą uwagą i pieczołowitością podchodziła do kwestii technicznych i warsztatowych. W jej rozważaniach proces twórczy jest nieodłącznie związany z technologią. Doktorantka przedstawia techniczne procesy powstawania prac oraz przybliżyła stosowane metody i ich związek z założeniami koncepcyjnymi, a rozprawa teoretyczna potwierdza jej wiedzę i świadomość artystyczną.

W swojej dysertacji dzieli się imponującą wiedzą technologiczną, z zaangażowaniem przechodzi przez poszczególne etapy procesu projektowego, zwłaszcza na poziomie produkcyjnym, z niesłychaną pieczołowitością dokumentuje metody oraz efekty barwienia powierzchni ceramicznej. Uzyskane struktury wizualne przetwarzała na potrzeby innego medium, niejednokrotnie borykając się z problemami produkcyjnymi, wynikającymi z odmiennych technologii. Proces ten również został skrupulatnie opisany.

Muszę przyznać, że wgląd w proces twórczy rozłożony pomiędzy dwiema dyscyplinami, jakiego w swojej pracy udzieliła doktorantka, robi na mnie wrażenie. Sądzę, że to bardzo istotne, aby rozumieć, że za konkretnym efektem wizualnym stoi wiedza technologiczna, doświadczenie oraz świadomość możliwości i ograniczeń seryjnej produkcji. Wszystkie te kwestie traktowane są przez projektantkę z należytą uwagą.

Barwienie ceramiki jest procesem, w którym zawsze, w jakimś stopniu, pojawia się przypadek. Jest to bowiem proces, na który wpływ ma bardzo wiele czynników – temperatura, wilgotność, skład mineralny i chemiczny użytych materiałów. Jednocześnie ta nieprzewidywalność, eksperyment wpisany w warsztat ceramiczny sprawiają, że jest w tym procesie coś magicznego, czego nie da się w pełni kontrolować, stąd efekty są często niepowtarzalne i zaskakujące.

W efekcie tej niemalże alchemicznej pracy doktorantka uzyskuje zestaw szkliv (autorka na własny użytek określa je jako szkliva krystaliczne, szkliva o strukturze tkaniny, szkliva wulkaniczne, szkliva efektowe czy szkliva teksturalne), odznaczających się różnorodnością, ale jednocześnie utrzymanych w harmonijnej, zbalansowanej gamie kolorystycznej.

To spójne wrażenie wizualne sprawia, że wykorzystane wzory funkcjonują jako seria. Artystka przenosi efekty wizualne uzyskane za sprawą barwnych szkliv – malarsko rozlewających się na ceramicznych powierzchniach – na technikę, odznaczającą się matematyczną wręcz precyzją, jaką jest tkanina artystyczna. Technika ta odznacza się zupełnie innym procesem twórczym, zwłaszcza jeśli chodzi o zautomatyzowaną produkcję. Dokonując tej swoistej translacji, autorka korzysta z mediów cyfrowych. W ten sposób działa intermedialnie, przechodząc od ceramiki, przez media cyfrowe, do tkaniny. Od efektu materialnego, poprzez jego konceptualizację, do nowego materiału. Ten proces transpozycji wrażeń wizualnych jednego medium na drugie wydaje mi się szczególnie interesujący. Zwłaszcza, że jakości tych dwóch mediów są odmienne.

W przypadku prac z serii *Merge line* struktura wzorów miękkich dywanów zbudowana jest na bazie błysków twardego szkliwa, jego pęknięć, odprysków i krakelury. Artystka w twórczy sposób wykorzystuje materialność i haptyczność tych dwóch mediów. Jak sama pisze: *Najbardziej wdzięcznym procesem przebiegu niniejszej pracy było doświadczenie namacalnej koegzystującej materii. Staralam się zawrzeć w miękkim wełnianym materiale cechy powłoki ceramicznej charakterystycznej dla szkliv ceramicznych. Myślę, że w tym wydaniu ceramika i włókiennictwo tworzą spójną i uzupełniającą się całość.*

Połączenie jakości i wrażeń odmiennych technik wydaje mi się szczególnie trafne w przypadku pracy Marzeny Bobrzeckiej. Dywany zadrukowane amorficznymi wzorami przypominają wulkaniczną lawę, żyły w kamieniach, pęknięcia na wyschniętej powierzchni ziemi, pył czy popiół. Za sprawą tych geologicznych skojarzeń mam wrażenie, że chodzić po takim dywanie, to jakby stąpać po ziemi.

Rodzajem pewnego podsumowania przeprowadzonych eksperymentów technologicznych z zakresu ceramiki oraz opracowanych projektów dywanów jest instalacja *Pixx-line*. Doktorantka tak o niej pisze: *Sposób budowania przeze mnie „dywanu ceramicznego” wiąże się z miejscami skupienia i rozproszenia poszczególnych punktów. Powstały obiekt ceramiczny traktuję jako zderzenie realnego świata z wirtualnym. Jest dla mnie przeniesieniem dwuwymiarowej koncepcji tkackiej do rzeczywistości realnej. Przedstawienie ceramiczne, choć zmieniło swoją formę, nie zmieniło wpisanej treści. Tworzy spójną całość i multidyscyplinarny obraz ukazany z różnych perspektyw i w różnych tworzywach. [...] Kompozycja ta jest wynikiem poszukiwań odpowiedniego wyrazu plastycznego, stając się swoistym pomostem pomiędzy rozwiązaniami w ceramice artystycznej, a projektami dywanów.* Tym samym potwierdza intermedialny charakter swojej realizacji doktorskiej.

Pamiętajmy, że ceramika jest jedną z najstarszych dyscyplin artystycznych uprawianych przez ludzi od rewolucji neolitycznej, czyli od zarania cywilizacji. Jednocześnie jest ona bezpośrednio związana z ziemią, która stanowi

jej podstawowy budulec – transformującą się i zmieniającą swoje właściwości za sprawą wody i ognia. Jest w tej dyscyplinie coś niezwykle pierwotnego i bliskiego naturze. Podobnie tkanina artystyczna jest dyscypliną towarzyszącą człowiekowi od prehistorii. Powstanie tej techniki wynikało z podstawowych potrzeb człowieka. Pierwsze kilimy/dywany powstały najprawdopodobniej na równinach Azji Środkowej w kręgach kultur koczowniczych. Zadaniem tych tkanin była ochrona przed chłodem, pełniły również funkcje dekoracyjne. Ozdabiały ściany i podłogę – oglądano je, ale też siadano i spano na nich. Zapewniały one komfort, ale też pełniły funkcje symboliczne.

Polskie słowo „dywan” pochodzi najprawdopodobniej od tureckiego *diwan* („rada, biuro”), a to z kolei z języka perskiego, gdzie oznacza „trybunał”. Funkcje dywanów wiązały się więc nie tylko z zapewnieniem komfortu. Dywany wytwarzały przestrzeń publiczną i podnosiły rangę sytuacji/spotkań. Jednocześnie w nieoczywisty sposób „mówiły” o relacjach człowieka z podłożem, od którego nie może się oderwać, ale które stara się oswoić. Dywan w kulturze funkcjonował zatem jako coś w rodzaju *common ground* – wspólnej płaszczyzny, na której dochodzi do spotkania. To on tworzy symboliczną przestrzeń dla rozmów, pertraktacji, polityki, ale też modłów i rytuałów. Zastępował ciepłą i suchą podłogę domu, stanowił namiastkę domowej atmosfery. W wielu kulturach zdobione kobierce były wyznacznikiem zamożności i statusu społecznego. Do dzisiaj dywany są symbolem prestiżu (jak np. czerwony dywan).

Doktorantka w swojej dysertacji stara się nakreślić historię techniki, jaką jest tkanina artystyczna. Z tej opowieści wypływają różne wnioski, nie zawsze uświadomione przez autorkę. Może brakuje nieco historii ceramiki, która jest dyscypliną jeszcze starszą niż tkactwo, ale podobnie jak ta druga mówi wiele o ludziach, którzy ją uprawiali, o sposobie i stylu ich życia oraz o strukturach społecznych. Uznawane za sztuki użytkowe – tkanina, jak i ceramika, bywają wykluczane z pola sztuki. W powszechnym stereotypowym myśleniu określane są mianem robótek ręcznych, którymi mogą zajmować się panie domu, a nie poważni artyści. Uprzedzenia te mocno wiążą się z dyskryminacją płciową i nierzadko prowadzą do umniejszania rangi tych sztuk. Tymczasem są to dyscypliny o wielowiekowej tradycji, które wiążą się z początkami cywilizacji i wymagają nie tylko sprawności manualnej, ale też ogromnej wiedzy, co widać w pracy Marzeny Bobrzeckiej.

Autorka, opisując historię rozwoju tkaniny artystycznej, zwraca również uwagę na to, że polscy projektanci oraz artyści mieli znaczący wpływ na rozwój tej dyscypliny. Zwłaszcza od modernizmu można było zauważyć, że kształtują się szkoły tkaniny artystycznej i polskie wzornictwo w tym obszarze stoi na wysokim poziomie. Polska tkanina artystyczna proponowała ambitne rozwiązania nie tylko w sferze dizajnu, ale także w bardziej konceptualnym myśleniu o sztuce. Przykładem tego jest twórczość Magdaleny Abakanowicz. Jej pozycja jako jednej z najważniejszych rzeźbiarek na świecie wynika właśnie z niestandardowego myślenia o medium i technice. Wydaje mi się, że praca Marzeny Bobrzeckiej jest w pewnym sensie echem takiego niekonwencjonalnego podejścia do medium jakim jest tkanina artystyczna.

Praktycznie do XIX wieku tkaniny tworzone były z surowców naturalnych, głównie pochodzenia zwierzęcego. Jak wskazuje doktorantka najstarszym surowcem tekstylnym jest wełna, a praktyka strzyżenia zwierząt znana jest od epoki żelaza. Zwraca uwagę, że współcześnie w kontekście problemów ekologicznych zaczęto ponownie doceniać naturalne surowce i barwniki. W jej dziele ta inspiracja naturą jest widoczna. Posługuje się tradycyjnymi technikami, które w sposób bezpośredni korzystają z dóbr naturalnych. Mimo, że jej projekty przygotowane są z myślą o masowej produkcji i wykorzystują nowoczesną technologię, widać w nich poszanowanie dla tradycji, leżącej u podstaw cywilizacji. Te tradycyjne techniki stały się dla doktorantki niewyczerpanym źródłem inspiracji. Odpowiednie wykorzystanie możliwości tych technik zaowocowało bardzo oryginalnym sposobem obrazowania, który pozwala odbiorcy na zmysłowe i namacalne doświadczenie.

Ostatecznym efektem pracy są więc nie tylko estetyczne przedmioty, ale obiekty, które w pewnym sensie odnoszą się do relacji człowieka z naturą.

Konkluzja

Cykl prac Marzeny Bobrzeckiej, aspirujących do rangi dzieła doktorskiego, spełnia wszelkie wymogi pod względem artystycznym/projektowym i naukowym. Jest to przemyślana, dojrzała realizacja prawidłowo dopełniona kontekstem znaczeniowym i koncepcyjnym. Posiada spójną ideę, a użyte środki formalne świadczą o świadomości twórczej.

Wszystkie prace z doktorskiego cyklu wydają się być naturalną kontynuacją poprzednich działań artystycznych Doktorantki, dla której przesuwanie granic dyscyplin oraz praca nad fizycznymi ograniczeniami wynikającymi z użytego materiału zawsze były ważne.

Mgr Marzena Bobrzecka przedstawiła do oceny pracę charakteryzującą się wysokim poziomem artystycznym, stanowiącą pogłębioną analizę jej dotychczasowych działań i dokonań twórczych, a także oryginalne spojrzenie na podjęty problem artystyczno-badawczy. Praca doktorska *Autorska ceramika unikatowa inspiracją do projektowania innowacyjnych wzorów seryjnej produkcji dywanów*, kolekcja wzorów *Merge line* do wdrożenia przez firmę Brintons Agnella, realizacja artystyczna *Pixx-line*, a także dorobek twórczy, dydaktyczny, działalność organizatorska i popularyzatorska w dziedzinie sztuki w pełni uzasadniają nadanie mgr Marzenie Bobrzeckiej stopnia doktora sztuki.

Zważywszy na całokształt działalności twórczej Doktorantki oraz jej aktywność artystyczną popieram wniosek Rady Dyscypliny Artystycznej Wydziału Ceramiki i Szkła Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu o przyznanie mgr Marzenie Bobrzeckiej stopnia doktora w dziedzinie sztuki w dyscyplinie *sztuk plastycznych i konserwacji dzieł sztuki*.

Opole, 21 września 2022